

ТОСОЛ

Засгийн газрын 2011 оны ... дугаар тогтоолын хавсралт

Улсын бүртгэлийн байгууллагын дүрэм

2011 оны __ сарын __ одор
Улаанбаатар
хот

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Улсын бүртгэлийн байгууллагын эрхэм зорилго нь иргэнд суурилсан торийн бүртгэлийн үнэн бодитой ой санамжийг бий болгох, тор иргэнийг холбосон бүртгэлийн нэгдсэн тогтолцоог бүрдүүлж, торийн бүртгэлийн үйлчилгээгээр иргэний эрхийг хангахад оршино.

1.2. Энэхүү дүрмээр Улсын бүртгэлийн байгууллагын эрх үүрэг, зохион байгуулалтын бүтэцтэй холбогдсон харилцааг зохицуулна.

1.3.Улсын бүртгэлийн байгууллага нь улсын бүртгэлийн хууль тогтоомж болон энэхүү дүрмийг мордож ажиллана.

Хоёр.Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын бүтэц, удирдлага

2.1.Еронхий газрын зохион байгуулалтын бүтцийг улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, орон нутгийн бүртгэлийн байгууллагын бүтэц, орон тоо, ажиллах журмыг Улсын бүртгэлийн еронхий газрын дарга тус тус батална.

2.2.Улсын бүртгэлийн байгууллага нь нийслэлд газар, аймаг, дүүрэгт хэлтсийн зохион байгуулалттайгаар, сум, хороонд улсын бүртгэгч ажиллана.

2.3.Улсын бүртгэлийн еронхий газар нь улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний, нийслэлийн бүртгэлийн газар, аймгийн улсын бүртгэлийн хэлтэс нь Улсын бүртгэлийн еронхий газрын, дүүргийн улсын бүртгэлийн хэлтэс нь нийслэлийн бүртгэлийн газрын, сум, хорооны улсын бүртгэгч нь аймаг, дүүргийн улсын бүртгэлийн хэлтсийн удирдлага дор тус тус ажиллана.

2.4.Улсын бүртгэлийн еронхий газрын даргын дэргэд “Зовлол” ажиллана. Зовлолийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг Улсын бүртгэлийн еронхий газрын дарга батална.

Гурав. Улсын бүртгэлийн еронхий газрын удирдлагын бүрэн эрх

3.1. Улсын бүртгэлийн еронхий газрын дарга Улсын бүртгэлийн еронхий хуулийн 9 дүгээр зүйлд заасан бүрэн эрхээс гадна дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

3.1.1.Тосвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтийн тухай хуульд заасны дагуу улсын бүртгэлийн еронхий газрын удирдах албан тушаалтантай үр дүнгийн гэрээ байгуулж, биелэлтийг нь дүгнэж, үнэлэлт огч ажиллах;

3.1.2.Улсын бүртгэлийн еронхий газрын орон нутаг дахь бүртгэлийн байгууллагын

Улсын бүртгэлийн байгууллагын дүрэм

Бичсэн Administrator

2011 оны 8-р сарын 31, Лхагва гариг, 19:14 -

хяналтын улсын байцаагч, улсын бүртгэгч, мэргэжилтэнг (захиргааны албан тушаал) газар, хэлтсийн даргын саналыг харгалзан томилж чолоолох;

3.1.3.улсын бүртгэлийн вйл ажиллагааны тайлан мэдээг улсын хэмжээнд нэгтгэн гаргаж, хууль тогтоомжийн дагуу мэдээлэх;

3.1.4.улсын бүртгэлийн хяналтын улсын байцаагчийн акт, дүгнэлт болон бусад шийдвэрийн талаар гарсан гомдол, хууль зорчсон вйлдлийн талаархи мэдээллийг хвлээн авах, хянан шийдвэрлэх ажлыг хууль тогтоомжийн хврээнд зохион байгуулах;

3.1.5.улсын бүртгэлийн вйл ажиллагаанд хэрэглэх тэмдэг, маягтын загварыг батлах.

3.2. Улсын бүртгэлийн еронхий газрын даргын эзгвйд тvvний албан вvргийг захиргааны асуудал хариуцсан орлогч дарга, захиргааны асуудал хариуцсан орлогч даргын эзгвйд бүртгэлийн хяналтын асуудал хариуцсан орлогч дарга тvр орлон гвйцэтгэнэ.

Дөрөв. Аймаг, нийслэл, дvvргийн улсын бүртгэлийн газар, хэлтэс, тасгийн чиг вvрэг, тvvний удирдлагын вvрэн эрх

4.1. Аймаг, нийслэл, дvvргийн улсын бүртгэлийн газар, хэлтэс, тасаг нь харьяалах нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд дараах чиг вvргийг хэрэгжvvлнэ:

4.1.1. улсын бүртгэлийн хууль тогтоомжийн хврээнд бүртгэлийн вйл ажиллагааг боловсронгуй болгох арга хэмжээ авах;

4.1.2. улсын бүртгэлийн нэгж болон хяналтын улсын байцаагч, улсын бүртгэгчийн

гаргасан шийдвэртэй холбоотой гомдлыг хянан шийдвэрлэх;

4.1.3. аймаг, нийслэл, сум дүүргийн иргэдийн Толоологчдийн хурал, засаг, захиргааны байгууллага, хууль хяналтын болон бусад байгууллагатай ажлаа уялдуулан зохицуулж, тэдгээрийн дэмжлэг, туслалцааг авах, хамтарч ажиллах ажлыг зохион байгуулах;

4.1.4. улсын бүртгэгчийн тэмдэг болон одор тутмын вйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа үнэт цаас, маягт, зэрэг баримт бичгийн зарцуулалт, хадгалалт, хамгаалалтад хяналт тавих ажлыг зохион байгуулах;

4.2. Орон нутаг дахь улсын бүртгэлийн байгууллагыг Улсын бүртгэлийн еронхий газрын даргын томилсон дарга /цаашид “Нэгжийн дарга” гэх/ удирдана.

4.3. Нэгжийн дарга нь ажлаа Улсын бүртгэлийн еронхий газрын даргын орно хариуцна.

4.4. Нэгжийн дарга нь дараах эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ:

4.4.1. улсын бүртгэлийн хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх ажлыг орон нутагт зохион байгуулж, бүртгэлийн вйл ажиллагааг боловсронгуй болгох талаар санал боловсруулж, дээд шатны байгууллагад хүргүүлэх;

4.4.2. улсын бүртгэлийн эх нотлох баримтын архив болон цахим мэдээллийн санг үүсгэх, хотлох, торолжүүлэн хадгалах, хадгалалт, хамгаалалтын найдвартай байдлыг хангах;

4.4.3. дээд шатны байгууллага, орон нутгийн торийн захиргааны байгууллага тэдгээрийн харьяа байгууллагын вйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлж, шаардлагатай мэдээллийг гаргаж огох;

Улсын бүртгэлийн байгууллагын дүрэм

Бичсэн Administrator

2011 оны 8-р сарын 31, Лхагва гариг, 19:14 -

4.4.4.улсын бүртгэгчийн үйл ажиллагааг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж, үйл ажиллагаанд нь хяналт тавьж ажиллах;

4.4.5.ажилтнуудын мэргэшлийн твшинг үнэлж дүгнэх, мэргэшлийн зэрэг олгох болон ажилтнуудын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, шагнуулах, сахилгын шийтгэл ногдуулах санал оруулах;

4.4.6.бүртгэлийн байгууллагын “Ходолморийн дотоод журам”-ыг хууль тогтоомжид нийцүүлэн батлан мөрдүүлэх, биелэлтэд хяналт тавьж ажиллах, энэхүү дүрэм, холбогдох бусад дүрэм, журмаар олгогдсон эрхийн хүрээнд тушаал шийдвэр гаргах;

4.4.7.бүртгэлийн байгууллагад дэмжлэг үзүүлэх чиг үүрэг бүхий үйлчилгээний албан тушаалтаныг томилж чолоолох;

4.4.8.улсын бүртгэлийн үйл ажиллагааны тайлан мэдээг нэгжийн хэмжээнд нэгтгэн гаргах, хууль тогтоомжийн дагуу мэдээлэх;

4.4.9.байгууллагын стандартыг чанд мөрдүүлж хэвшүүлэх, иргэн, байгууллагад бүртгэлийн үйл ажиллагааг сурталчлах;

4.4.10.батлагдсан төсвийн хүрээнд монгон хоронгийг зарцуулж, санхүү бүртгэлийн үйл ажиллагаанд дотоодын хяналт тавьж, холбогдох арга хэмжээ авч ажиллах;

4.4.11.санхүү бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэл хотолж, санхүүгийн тайланг гарган тогтоосон хугацаанд холбогдох байгууллагуудад хүргүүлэх, өмч хоронгийн хадгалалт, хамгаалалт, ашиглалтад хяналт тавих;

4.4.12.бүртгэлийн үйл ажиллагаатай холбоотой болон албан хаагчдын ёс зүй, зан харьцааны талаар иргэн, байгууллагаас ирүүлсэн оргодол, гомдлыг зохих журмын дагуу

хянан шийдвэрлэх;

4.4.13.Хууль тогтоомжоор олгосон бусад эрх, үүрэг.

4.5.Нэгжийн даргыг түр эзгвйд тvvний бvрэн эрхийг улсын ахлах бvртгэгч хэрэгжvүлнэ.

Тав. Улсын бүртгэгчийн эрх, үүрэг

5.1. Улсын бүртгэгч нь Улсын бүртгэлийн еронхий хуулийн 11.5 дахь хэсэгт зааснаас гадна дараах эрх, үүрэгтэй байна:

5.1.1.улсын бүртгэлд бүртгvүлэх эрх бvхий болон итгэмжлэгдсэн этгээдээс бус оор этгээдээс оргодол, мэдvүлгийг хvлээн авч улсын бүртгэлд бүртгэхгvй байх;

5.1.2.мэдvүлэг гаргагч мэдvүлгийг vнэн зов, зааврын дагуу боглосон эсэхийг шалгах;

5.1.3.нотлох баримтын бvрдлийг шалган, улсын бүртгэлийг vнэн зов гvйцэтгэх;

5.1.4.тэмдэгтийн хураамж, вйлчилгээний холсийг зохих журмын дагуу бvрэн гvйцэд толvүлэх;

5.1.5.мэдvүлэгт хавсаргасан баримт бичгийг хvлээн авсан огнооны дарааллаар дугаарлаж, хувийн хэрэгт бичилт хийж, зохих журмын дагуу хотлох;

5.1.6. улсын бүртгэлтэй холбоотой маргаан хууль хяналтын байгууллагаар шалгагдаж

Улсын бүртгэлийн байгууллагын дүрэм ▯

Бичсэн Administrator

2011 оны 8-р сарын 31, Лхагва гариг, 19:14 -

байгаа тохиолдолд улсын бүртгэлийг хийхгүй байх;

5.1.7.хууль тогтоомжид зааснаас оор нотлох баримт шаардахгүй байх;

5.1.8.хууль тогтоомжид заасан бусад эрх, үүрэг.